

CONCEPT-REDENGEVENDE BESCHRIJVING BOERDERIJCOMPLEX

gemeente	:	AALTEN
postcode + plaats	:	7122 MA Aalten (Lintelo)
straat + huisnr.	:	Tuunterweg 2
naam object	:	De Tuunert
bescherming	:	Gemeentelijk monument
oorspr. functie	:	Boerderijcomplex
huidige functie	:	Woonhuis, schuren
bouwjaar	:	1926 (voorhuis, gevels achterhuis)
architect	:	-
opdrachtgever	:	G.J. Hengeveld
bouwstijl	:	Interbellumarchitectuur, met invloeden van het rationalisme
beschrijver	:	drs. L.A.G. Meeuwssen
datum beschr.	:	26-02-2015, 07-04-2015
datum foto's	:	13-02-2015
bronnen	:	Informatie verkregen bij inventarisatie op locatie, Gemeentearchief Aalten, www.gelderlandinbeeld.nl



Het voormalige boerderijcomplex aan de Tuunterweg in het buitengebied van Aalten

Typering

Voor de periode van het interbellum karakteristieke BOERDERIJ uit 1926, met oudere kern. De boerderij is tegenwoordig als woonhuis in gebruik. Op het erf bevinden zich eveneens een KIPPENHOK en een SCHUUR. Deze objecten zijn vermoedelijk in de jaren twintig van de vorige eeuw gerealiseerd.

Inleiding

Het voormalige boerderijcomplex heeft een markante ligging aan de Tuunterweg, ten westen van Aalten en ten oosten van het dorpscentrum van Varsseveld. Het is onderdeel van het buurtschap Lintelo. De rivier de Boven-Slinge bevindt zich ten noorden van de Tuunterweg, aan de andere zijde van de N318.

Het voorhuis van de boerderij en waarschijnlijk ook de gevels van het achterhuis zijn in 1926 gebouwd in opdracht van de heer G.J. Hengeveld. Het betrof destijds de verbouw van een bestaande boerderij. De gebintconstructie in het achterhuis is ook duidelijk ouder dan de gevels en het gebint in het voorhuis. Op het erf bevinden zich eveneens een kippenhok en een schuur. Ook zijn nog enkele fruitbomen aanwezig.

De boerderij is goed zichtbaar vanaf de openbare weg en is typologisch Interessant aangezien het een langgevelboerderij betreft. Dit type komt weinig in de Gelderse Achterhoek voor. Het voorhuis en het achterhuis bevinden zich naast elkaar en zowel de voordeur als de deeldeuren zijn in de lange gevels geplaatst.

Beschrijving en karakteristiek

Plattegrond en opbouw

De boerderij is gebouwd op een rechthoekige plattegrond en heeft één bouwlaag onder een zadeldak dat aan de achterzijde van een wolfseind is voorzien. Het dak is gedekt met gesmoorde muldenpannen. Zowel het linker als het rechter dakschild is in een later stadium voorzien van een dakvenster. Op het dak zijn geen bakstenen schoorstenen meer aanwezig. Een schoorsteenpijp is later toegevoegd.

De gevels zijn opgetrokken in baksteen, gemetseld in kruisverband. Het trasraam rondom is gepleisterd en grijs geschilderd. In de gevels zijn ter plaatse van de verdiepingsvloeren enkele zwart geschilderde muurankers aangebracht. Tegen de achtergevel is een overkapte mestvaalt gerealiseerd. De huidige overkapping is vrij recent, maar vermoedelijk heeft de boerderij wel altijd een overkapte mestvaalt gehad, aangezien zich een rollaag in de achtergevel bevindt, boven de plaats waar de overkapping de achtergevel raakt. Alle vensteropeningen in het voorhuis hebben nieuwe invullingen gekregen. Aan de bovenzijde worden zij ontlast door anderhalf- of enkelsteens strekken en aan de onderzijde van de vensters bevinden zich gepleisterde en grijs geschilderde lekdorpels. Alle vensters op de begane grond van het voorhuis zijn voorzien van donkergroen geschilderde houten luiken.

Voorgevel

De voorgevel heeft een symmetrische indeling met vier vensters op de begane grond en twee op de verdieping. De topgevel is in een later stadium bekleed met hout, voorzien van een makelaar.

Linker zijgevel

De entree tot het voorhuis bevindt zich op de begane grond in de linker zijgevel. De voordeur is in een portiek geplaatst. De voordeur en het bovenlicht zijn in een later stadium vernieuwd. Aan weerszijden van de entree bevindt zich een venster. Onder het linker venster is een kelderraam aanwezig. Dit raam wordt aan de bovenzijde ontlast door een enkelsteens strek.

Ter plaatse van het achterhuis heeft de linker zijgevel een recht afgesloten deeldeuropening. In de deeldeuren zijn ruitvormige kijkvensters aangebracht, met een witte omlijsting. Links naast de deeldeuropening bevindt zich een segmentboogvormige staldeur, met aan beide zijden daarvan een segmentboogvormig stalvenster. Deze vensters zijn voorzien van vierruits ramen, plus een klein rond ruitje op het kruispunt in het midden. Het baksteen van de segmentbogen is roder in vergelijking met het overige metselwerk van de gevels.

Achtergevel

De achtergevel heeft op de begane grond een segmentboogvormige staldeur en enkele stalramen, identiek aan de stalramen in de linker zijgevel. In de geveltop bevinden zich eveneens drie dergelijke stalvensters.

De overkapping van de mestvaalt bestaat uit een lessenaarsdak met grijze golfplaten. De zijkanten zijn grotendeels open. Alleen de bovenzijde is met hout dichtgezet. Aan de voorzijde, parallel aan de achtergevel, bevindt zich een gemetseld muurtje. Het muurtje is voorzien van een gepleisterde en grijs geschilderde plint. Het lessenaarsdak wordt gedragen door houten gebinten. Ter versteviging is later een gedeelte met hout verder dichtgezet.

Rechter zijgevel

De rechter zijgevel heeft ter plaatse van het voorhuis drie vensteropeningen, identiek aan de vensters op de begane grond van de voorgevel. Rechts naast de vensters bevindt zich een deuropening. De deur en het bovenlicht zijn in een later stadium vernieuwd. De gevel heeft geheel rechts, in het achterhuis, twee segmentboogvormige stalvensters, zoals ook aanwezig in de rechter zijgevel en de achtergevel.

Interieur

Ondanks latere wijzigingen is de oorspronkelijke indeling van de plattegrond goed bewaard gebleven. Tevens bevinden zich in het interieur nog meerdere uit de bouwtijd daterende elementen die erg waardevol zijn. Hierbij valt te denken aan de tegelvloer in de gang op de begane grond, paneeldeuren met houten deuromlijstingen (voorzien van fraai houtsnijwerk), houten vloeren en plafonds, (servies)kasten en enkele in het interieur aanwezige houten schouwen. In het

voormalige achterhuis is nog de gebintconstructie aanwezig. Deze gebintconstructie is ouder dan de gevels en het gebint in het voorhuis uit 1926.

Bijgebouwen: schuur en kippenhok

Aan de achterzijde van de boerderij bevindt zich een schuur en een kippenhok. Deze objecten zijn eveneens onderdeel van de erfbebouwing en zijn derhalve in deze redengevende beschrijving opgenomen.

Het kippenhok is gebouwd op een rechthoekige plattegrond en heeft één bouwlaag onder een plat dak. De gevels bestaan geheel uit hout. De houten verticale delen zijn donkergroen geschilderd, de daklijsten zijn wit. De voorgevel van het kippenhok is voorzien van meerdere rechthoekige vensteropeningen met vierruits ramen. De drierruits bovenlichten van de vensters zijn los boven de onderlichten geplaatst.

Het metselwerk van de gevels van de bakstenen schuur is gedeeltelijk vernieuwd. Het zadeldak is gedekt met gesmoorde Oudhollandse pannen. In de gevels zijn enkele staldeuren en –ramen aanwezig. Het rechter gedeelte van de schuur is open en is in het verleden als wagenloods gebruikt. De schuur is nog voorzien van meerdere oorspronkelijke gebinten.

Tegenwoordig zijn zowel het kippenhok als de schuur als opslagruimte in gebruik.

Reden van plaatsing

Voor de periode van het interbellum karakteristieke BOERDERIJ uit 1926, met oudere kern. De boerderij is tegenwoordig als woonhuis in gebruik. Op het erf bevinden zich eveneens een KIPPENHOK en een SCHUUR. Deze objecten zijn vermoedelijk in de jaren twintig van de vorige eeuw gerealiseerd.

Architectuurhistorische waarde

- Het complex is een, voor de gemeente Aalten in het algemeen en voor het buurtschap Lintelo in het bijzonder, goed en redelijk gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een boerderijcomplex grotendeel daterend uit de eerste helft van de twintigste eeuw, ontworpen met stilistische invloeden van het rationalisme uit de periode van het Interbellum. Als zodanig heeft het boerderijcomplex voor de gemeente Aalten typologische waarde.
- De boerderij is zowel in opstand als plattegrond, voor de gemeente Aalten van belang als voorbeeld van een gebouw met een agrarische functie. Als langgevelboerderij is het pand vrij uniek voor de gemeente Aalten en het buurtschap Lintelo in het bijzonder en derhalve bezit de boerderij een zekere zeldzaamheidswaarde.
- De boerderij valt op door de esthetische kwaliteiten van het ontwerp. Met name in het interieur zijn nog diverse oorspronkelijke elementen bewaard gebleven, waaronder de tegelvloer in de gang op de begane grond, paneeldeuren met houten deuromlijstingen (voorzien van fraai houtsnijwerk), houten vloeren en plafonds, (servies)kasten en enkele in het interieur aanwezige houten schouwen. De oorspronkelijke gebintconstructie is eveneens nog aanwezig.

Stedenbouwkundige waarde

- Het boerderijcomplex is van belang voor de gemeente Aalten in het algemeen, en voor het buurtschap Lintelo in het bijzonder, vanwege zijn beeldbepalende ligging aan de Tuunterweg, in het buitengebied ten westen van Aalten en ten oosten van het dorpscentrum van Varsseveld. De boerderij is goed zichtbaar vanaf de openbare weg.
- Het complex maakt deel uit van de historisch gegroeide bebouwing aan de Tuunterweg en is van belang voor het zichtbaar houden van deze situatie. De afzonderlijke objecten op het erf hebben tezamen een zekere ensemblewaarde.

Algemeen historische waarde

- Het voormalige boerderijcomplex is van belang voor de gemeente Aalten in het algemeen en voor het buurtschap Lintelo in het bijzonder als illustratie van de agrarische geschiedenis van Lintelo in het tweede kwart van de twintigste eeuw.
- Het voormalige boerderijcomplex is van belang vanwege zijn verschijningsvorm, welke is verbonden met de algemeen-historische ontwikkeling van het buurtschap Lintelo.

Afbeeldingen



Luchtfoto van het boerderijcomplex. De boerderij is rood omcirkeld (bron: Google Maps).



Voorgevel



Linker zijgevel



Linker zijgevel



Achtergevel



Achtergevel, staldeur en -ramen op de begane grond



Rechter zijgevel, achtergevel



Houten schouwen



Kast links naast schouw



Servieskast rechts naast schuur



Houten plafond



Tegelvloer in de gang



Paneeldeur in de gang



Schouw in de woonkamer met (servies)kast rechts ervan



Paneeldeuren woonkamer



Houten schouw slaapkamer



Deeldeuren



Gebinten achterhuis



Dakconstructie verdieping



Kippenhok



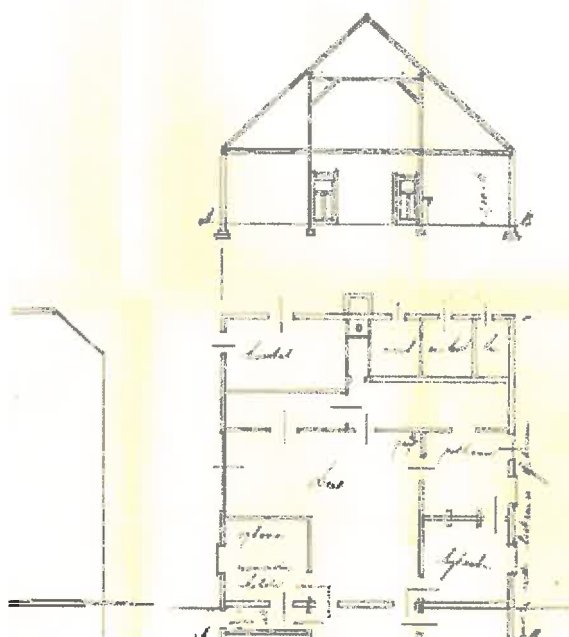
Kippenhok



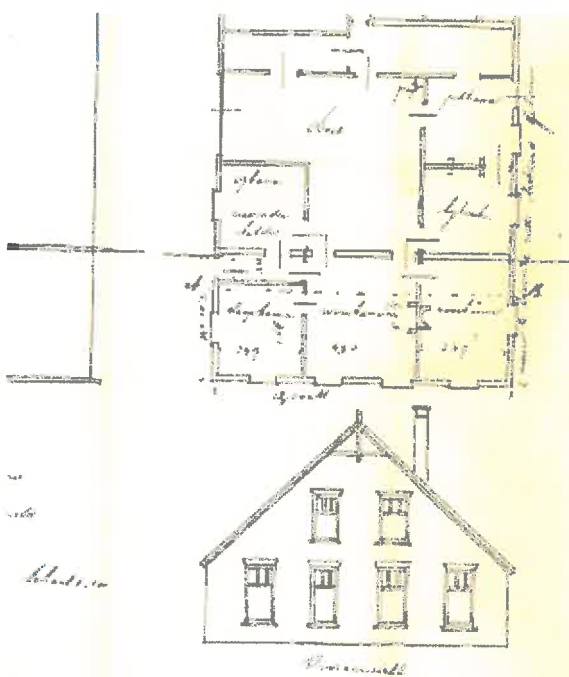
Schuur



Gebint schuur



Tekening 1926: doorsnede en plattegrond achterhuis



Tekening 1926: plattegrond voorhuis en voorgevel